

Cha-cha-cha

CLAVES (3-2)

QUIRO

MARACAS

CONGA (CAJONONTE)
 2 Pares
 TUMBA

CONGA
 1 Pares
 TUMBA

BONGO (MARTILLO)

KOKLOKKE
 eller
 KOKLOKKE

TIMBALES
 (H)

KRISE
 eller
 VIBRABLAD

CLAVES (2-3)

Mambo I

CLAVES (3-2)

QUIRO

MARACAS

CONGA (CAJONONTE)
 2 Pares
 TUMBA

CONGA
 1 Pares
 TUMBA

BONGO (MARTILLO)

KOKLOKKE
 eller
 KOKLOKKE/PAKLA

TIMBALES
 (H)

CLAVES (2-3)

KOKLOKKE/PAKLA
 til 2-3 Claves

Mambo 2

CLAVES (3-2)

GUIRO

MARACAS

CONGA (SOUND RYTM)
 2 Personer
TUMBA

CONGA
 1 Person
TUMBA

BONGO

KOKLOKKE
 eller
KOKLOKKE/PAILA (M)
TIMBALES
 (V.M)

KOKLOKKE
 (sammen med timbales)

CLAVES (2-3)

KOKLOKKE/PAILA
 til 2-3 claves

Son Montuno

CLAVES (3-2)

MARACAS

GUIRO

CONGA
 1 Person
TUMBA

BONGO

LILLE KLOKKE/PAILA (M)
TIMBALES
 (V.M)

og/eller
KOKLOKKE
 B-SLAG
 A-SLAG

CLAVES (2-3)

TIMBALES (M.M)
 til 2-3 clavesrytme

Alternative rytmer

Rytmen spilles på enten den store eller lille koklokke (A- og B-slag).

B-SLAG (M.M)
A-SLAG (V.M)

Timbales spiller ofte Paila-rytmer, som vist under Bolero side 119.

Bolero

CLAVES (3-2)

MARACAS

CONGA
 { 2 Personer
TUMBA

CONGA
 { 1 Person
TUMBA

BONGO

TIMBALES (PAÏLA)

CLAVES (2-3)
 Alternative rytmer

BONGO
 { 2 Personer (uden tumba)
CONGA

TIMBALES (PAÏLA)

MARACAS

TIMBALES (PAÏLA)

MARACAS

Rumba 1 (Popular) ældre stil

Først vises den ældre populærstil, hvor der er en tydelig forskel og spænding imellem de lige ottendedele, der spilles på *maracas* (og evt. *timbales* — *Païla*) og rytmerne med de kraftige slag på 1 og 3 og det »åbne« slag på 4, der spilles på *tumba* og *bongos*.

Alle instrumenter er forklaret i første del.

Claves: 3-2.

Maracas: spilles fra hånd til hånd med lige kraftige slag på alle ottendedele.

Tumba: *tumba* spiller den grundlæggende *Rumba-figur* (*tumbao*).

Bongo: *Martillo* eller med pegefingrene på begge hænder. Rytmen skal være med kraftige slag på 1 og 3.

Koklokk: rytmen spilles på *hånd-koklokk* de steder, rytmegruppen skal være mere fremherskende.

Timbales: hvis der bruges *timbales*, spilles der *Païla* — samme rytme som *maracas*.

Claves: 2-3.

De nødvendige instrumenter i denne stil er: *bongo* og *maracas*, derefter kommer *tumba*.

Indøvelse af rytme og rytmegruppe, se side 99.

Alternative rytmer, se side 128.

Rumba 1 (Popular) ældre stil

CLAVES (3-2)

MARACAS

TUMBA

BONGO

KOKLOKKE

TIMBALES (PAÏLA)

CLAVES (2-3)

Rumba 2 (Popular)

CLAVES (3-2)

MARACAS

TUMBAS
 (TUMBAS acaqueradas)
 2 Partes
 CONGA

1 Part
 CONGA
 TUMBAS

BONGO

TIMBALES
PALA/KOKLOKKE

KOKLOKKE

CLAVES (2-3)

PALA og KOKLOKKE
til 2-3 claverrytme

Rumba 3 (popular)

CLAVES(3-2)

MARACAS

güiro

TUMBAS
 (TUMBAS acaqueradas)
 2 Partes
 CONGA

1 Part
 CONGA
 TUMBAS

BONGO

KOKLOKKE
eller
KOKLOKKE/MILA(MH)

TIMBALES
(MH)

KOKLOKKE
(kommer med tmb.)

CLAVES (2-3)

PALA og KOKLOKKE
til 2-3 claverrytme

Rumba 4 (Folklorico)

CLAVES (3-2)
(Tumba-stik)

CASCARA

TUMBA

CONGA

QUINTO (afrikaner kaldes)

CLAVES (2-3)

CASCARA
til 2-3 alternative rytmer

Alternativ rytmer

Tumba
(tumbo)

1:

2:

3:

4:

Afro-cubansk 6/8 1 (Popular)

KOKLOKKE
aller

TIMBALES
KOKLOKKE/PALLA (H.H.)
(V.H.)

CONGA

TUMBA

BONGO

Guino

"VENDT"
KOKLOKKERYTME

Variationer af conga/tumba

Alternativ guiro-rytme

Afro-cubansk 6/8 2 (Popular)

KOKLOKKE
eller

KOKLOKKE/PALA (H)
TIMBALES (V.H)

CONGA

TUMBA

BONGO

MARACAS

**"VENDT"
PALA/KOKLOKKE RYTHE**

Variationer til conga/tumba

Rytmerne kan spilles på én tromme. Det åbne slag, som ellers spilles på tumbaen, spilles så på congaen.

Samba Batucada 1

»Samba Batucada 1« har en enkel og overskuelig opbygning, men er alligevel meget typisk. Den er bygget op af de lettest (spilleteknisk set) overkommelige instrumenter og er derfor et godt sted at starte.

Spilles i alle tempi, men oftest hurtige.

Samba skal have tydelig *alla breve*-fornemmelse (fod på 1 og 3).

Alle instrumenter er forklaret i første del.

Surdo: spiller den grundlæggende rytme. Venstre hånd dæmper på 4 — uden at det opfattes som slag.

Chocalho: kraftig på 1 og 3 (*grundrytme*).

Reco-reco: kraftig på 2 og 4 (*balancerytme*).

Tamborim: er der mulighed for det, spiller flere på *tamborim* — forskelligt stemt. Start med én ad gangen, det giver en flot virkning.

Ago-go: der må ikke være for mange i gruppen — én er nok.

Apito: se side 84.

Indøvning af rytme og rytmegruppe, se side 147.

Samba Batucada 1

SURDO

CHOCALHO

RECO-RECO

TAMBORIM

AGO-GO
LILLE
STOR

+ APITO

Samba Batucada 2

SURDO

CHOCALHO

RECO-RECO

TAMBORIM

PANDEIRO

CAIXA
med eller uden seiding

CAIXETA

AGO-GO
LILLE KLOKKE
STOR KLOKKE

CUICA

PRATOS

+ APITO

Samba Moderno 1

SURDO

TRIANGEL

CABASA

TAMBORIM

PANDEIRO

CHOCALHO

RECO-RECO

DAMP!

Samba Moderno 2

Musical score for Samba Moderno 2, featuring six percussion instruments in 4/4 time:

- SURDO**: Bass drum with notes on 1, 3, and 4.
- CHOCALHO**: Shaker with eighth notes.
- RECO-RECO**: Congas with eighth notes.
- KOKLOKKE**: Claves with eighth notes.
- BONGO**: Bongos with notes on 1, 2, 3, and 4.
- ATABAQUE (CONGA)**: Conga with notes on 1, 2, 3, and 4.

Trommesæt

Som nævnt er trommesættet en uundværlig del af en *Bossa Nova*-gruppe.

Stortrommen spiller og 1 og 3 og *hi-hatten* (v-fod) spiller 2 og 4, men holdes lukket, når der spilles på den. Denne (*Samba*)grundpuls spilles uden variationer.

Højre hånd spiller ottendedele på enten *bækken* eller lukket *hi-hat*, når der spilles med stikker og endvidere på *lilletrommen*, hvis der bruges *whiskers*.

(I litteratur-listen side 181 er der henvist til trommeskoler for yderligere oplysninger ang. trommesættet).

LUKKET HI-HAT eller BÆKKEN
 LILLE TROMME (dampet rullelag)
 HI-HAT (v.fod)
 STOR TROMME (H.fod)

En anden meget brugt figur på *lilletrommen* er *tamborim*-rytmen.

Variationer til Bossa Nova (lilletr.)

1

2

3

Percussion

I de små *Bossa Nova*-grupper bruges der for det meste kun ét percussion-instrument ud over *trommesættet*, men naturligvis kan der være flere, blot de ikke bliver for kraftige i forhold til melodi og guitar-akkompagnement.

De anvendte rytmeinstrumenter er den mere lydsvage afdeling som *maracas*, *cabasa* og *triangel*.

Bruges der ét rytmeinstrument, spilles det oftest med kraftige slag på 2 og 4 (*stortrommen* spiller og 1 og 3).

Percussion til Bossa Nova (fortsat)

Først er vist to eksempler på sammensætningen af de mest benyttede rytmeinstrumenter til *Bossa Nova*, men hvert af instrumenterne vil kunne bruges alene.

1

Cabasa: kraftig på 2 og 4 (*balancerytme*). *Triangel*: kraftig («åben») på og 1 og og 3. *Maracas*: alle ottendedele er lige kraftige.

CABASA

TRIANGEL

MARACAS

2

Triangel: kraftig på 2 og 4 (*balancerytme*). *Cabasa*: kraftig på og 1 og og 3 (*grundrytme*). *Maracas*: alle ottendedele er lige kraftige.

TRIANGEL

CABASA

MARACAS

Baion (Baïão)

SURDO

TRIANGEL

AGO-GO

CAIXETA
og/eller

CAIXA

PANDEIRO

RECO-RECO

CHOCALHO

CABASA

Maracatú

Maracatú er opstået som en dans og en rytme til de brasilianske folkespil. Rytmen er i familie med *Baion* og er meget populær i Brasilien.

Selvom *Maracatú* ikke er så kendt i sin traditionelle form uden for landets grænser, er dele af rytmen ofte brugt i andre sammenhænge.

Den karakteristiske *ago-go*-rytme bruges meget til både Rock- og Jazz-rytmer — af bl.a. den brasilianske percussionist *Airto Moreira*.

Maracatú spilles fra medium til hurtigt tempo og skal ligesom *Samba* og *Baion* have en tydelig *alla breve*-følelse (fod på 1 og 3).

Maracatú 1

Surdo: alle slag spilles med højre hånd, og venstre hånd dæmper skindet på 4 i anden takt — som slag.

Ago-go: rytmen spilles uden variationer i hele nummeret.

Triangel: »åbne« slag på 2 og 4 og i hver takt.

Caixeta og/eller *caixa*: slag på 1 og 2 og i første takt.

Reco-reco: et langt skrab, der starter på 4 i anden takt.

Indøvning af rytme og rytmegruppe, se side 147.

Maracatú 2

Surdo: spiller samme rytme som i nogle former for *Baion* og *Samba*.

Ago-go: den primære rytme til *Maracatú* — spilles uden variationer.

Atabaque (conga): der skal være størst mulig forskel på kraftige og svage slag.

Triangel: »åbne« slag på 2 og 4 i hver takt.

Reco-reco: kraftig på 2 og 4.

Alternative rytmer til Maracatú

Surdo

Venstre hånd slår med flad hånd.

Pandeiro

Grundrytme — se første del.

Calypso

CLAVES

MARACAS

{
 TUMBA
 2 Personer
 CONGA
 }

{
 CONGA
 1 Person
 TUMBA
 }

BONGO

TIMBALES
(PAILA-RYTME)

KOKLØKKE (B-SLAG)

Alternative rytmer

Maracas og timbales (Paila): som *Bolero* og *Rumba*, se side 59.

Timbales

Rytmen spilles på den store *koklække* (C-slag), eller som *Paila* med højre hånd på siden af den lille *timbale*.

Venstre hånd spiller dæmpet slag (+) på 2 og »åbent« slag (o) på 4 i hver takt (*store timbale*).

KOKLØKKE eller PAILA

eller (H.H.)
 (V.H.)

Alternative rytmer til Cha-cha-cha

Conga/tumba

I nogle arrangementer vil det være for »tæt« at spille »åbne« *tumbaslag* i hver takt. Her bruges samme rytme som i *Mambo*, hvor der kun spilles »åbne« slag på *tumbaen* i anden takt.

1 Person

CONGA
TUMBA

Spilleteknik for to personer, se *Mambo*.

Timbales (eller hånd-koklokke)

Denne rytme kan spilles igennem hele nummeret eller i dele af et arrangement. Spilles på den *lille* eller *store koklokke*.

(H.H.) B-SLAG
A-SLAG

(V.H.)

Samme slag hvis der bruges *hånd-koklokke*.

Timbales

De næste to rytmer spilles på den *lille koklokke* med A- og B-slag.

(H.H.) B-SLAG
A-SLAG

(V.H.)

(H.H.) B-SLAG
A-SLAG

(V.H.)

Muldyrkæbe eller Vibra-slap

Her vist med en variation på 2 og, der kun bruges ind imellem.

Breaks (»cierre«) til Cha-cha-cha

De viste *breaks* kan spilles på følgende måder:

- 1: hele rytmegruppen (undtagen *muldyrkæben*) spiller *break*.
- 2: en del af rytmegruppen (f.eks. *conga* og *timbales*) spiller et *break*, mens resten fortsætter med at spille rytme.
- 3: hele orkesteret spiller *break*.

Indøv figurerne mange gange, så de bliver helt sikre — og virkningen bliver derefter.

De viste *breaks* kan spilles til både 3-2 og 2-3 *claves*-rytme, medmindre der er noteret *claves-retning*.

Start med at spille *claves*-rytmen som *break*.

1:

Spilles *breaket* over fire takter (to gange *claves*-rytme) spiller *bongo*, *conga/tumba* og *timbales* de første to takter på én tromme og de sidste to takter på begge trommer samtidig.

2:

EN TROMME TO TROMMER

3:

4:

5:

6:

Sidste slag kan udelades.

7: (TIMB. „ABANICO“)

Se forklaring side 55.

8: (TIMB. KLOKKE)

9: (ABANICO)

10: (ABANICO)

11:

12:

Eller der spilles tre takter ottendedele inden triolerne, så breaket i alt bliver på fire takter.

13:

14:

15:

16:

Det sker, at der i t skiftes imellem flere rytmer. Det kræver dog en temmelig stor spille-rutine, inden manette.

Fra *Cha-cha-cha* kil:

Mambo, der så spæmpo. Dette kaldes »*Ritmo doble*«.

Rumba spilles også på (*Ritmo doble*).

6/8. På side 143 erdan 6/8 spilles i forhold til 4/4.

Når der i et arræs imellem *Bolero* og *Cha-cha-cha*, kaldes det »*Bolero Ritmico*«. Se *Bolero*.

Overgangen im ge rytmer (tempi) kan enten ske direkte eller ved hjælp af *break*.

Variationer til conga grundrytme

Variationerne kan spilles med begge spilleteknikker til *grundrytmen* (se side 44 og side 45).

Eksemplerne er taget med udgangspunkt i grundrytmen, hvor alle »lukkede« slag spilles af venstre hånd.

1:

2:

3:

4:

Når rytmen har »åbent« slag på 1, fortsætter rytmen med ét »lukket« slag på 1 og. Herfra er rytmen uændret.

5:

Variationer til conga og tumba

1:

2:

3:

4:

5:

6:

7:

8:

9:

Forslag til et arrangement med rytmegruppen alene — »Descarga«

Start: Opbygning. Instrumenterne kan spille mere end de to viste takter.

Rytmen bygges op med ét instrument ad gangen.

Rytme: Her vist med otte takters rytme, men det kan vare så længe man ønsker.

Der kan også alternativt gives tegn (cue) til *break*. Husk at tælle rigtigt i forhold til *claves*-rytmen.

Break 1: Alle spiller med på *breaket*. Først *claves*-rytmen og derefter to takter ottendedele, der starter helt svagt og stiger jævnt igennem begge takter.

Rytme: Alle spiller rytme igen. Otte takter som vist.

Break 2: Kun *congas* og *timbales* spiller dette *break*, mens resten spiller rytme.

Rytme: Alle spiller rytme i 32 takter eller »ad libitum«.

Slutning: Alle spiller med på slutningen. Pas på der ikke kommer slag på 1 i fjerde takt!

Cha-cha-cha

medium tempo

CLAVES

+ GUIRO

+ CONGA

+ MARACAS

+ KOKLOKKE/TIMBALES

+ TUMBA

+ BONGO

RYTME (ALLE) — 8 —

1. BREAK (ALLE)

RYTME (ALLE) — 8 —

2. BREAK (CONGA+TIMBALES)

RYTME (ALLE) — 32 —

SLUTNING (ALLE)

pp

ff

fine